

Życiorys

Ryszard Tadeusiewicz; prof. dr hab. inż., członek rzeczywisty PAN, doktor h.c. mult.

Wprowadzenie

W dobie rozwiniętych narzędzi informacji cyfrowej tradycyjny życiorys traci rację bytu, wręcz jest anachronizmem. Głównym powodem jest fakt, że w takim dokumencie trudno się wprowadza konieczne aktualizacje, więc lepiej jest odwoływać się do różnych zbiorów danych, elektronicznie zapisanych i często aktualizowanych.

Dlatego pozostawiając w strukturze mojej strony internetowej zakładkę tradycyjnie nazwaną „**życiorys**” (w takiej formie egzystuje ona na mojej stronie internetowej od 1995 roku) umieszczam w tym miejscu wyłącznie coś w rodzaju **przewodnika** po miejscach (na tej stronie!), w których można znaleźć różne konkretne i szczegółowe informacje na mój temat.

Na końcu jest też pewne całościowe omówienie mojej aktywności zawodowej, ale to jest materiał dodatkowy.

Informacje ogólne

Najważniejsze informacje ogólne można znaleźć w zakładce **Dossier w pigułce** (dostępnej z poziomu strony głównej). Są tam informacje o dacie i miejscu urodzenia oraz o **wykształceniu** i zdobywanych stopniach i tytułach naukowych (wraz z odnośnikami pozwalającymi obejrzeć skany oryginalnych dokumentów). Ponadto jest tam informacja o uprawianych dyscyplinach naukowych, o specjalnościach i o znajomości języków obcych.

Dalej podana jest tam informacja o **zatrudnieniu** wraz z dokładną historią kolejno zajmowanych stanowisk (znowu można tam sięgnąć do oryginalnych dokumentów i fotografii). Dodatkowe informacje o zatrudnieniu można znaleźć w zakładce **Zatrudnienie** (dostępnej z poziomu strony głównej).

Następnie przedstawiona jest **informacja o pełnionych funkcjach** z podziałem na funkcje pełnione w przeszłości oraz na funkcje aktualne (pełnione nadal). Każda z tych pozycji zaopatrzona jest w odnośnik do kluczowego dokumentu lub zdjęcia. Warto tu zwrócić uwagę na funkcje powierzane mi z wyboru: członka korespondenta PAU (1998), członka korespondenta PAN (2002) i członka rzeczywistego PAN (2013), Prezesa Krakowskiego Oddziału PAN, trzykrotnie rektora AGH, członka KBN, Rady Nauki, Centralnej Komisji i kilku zagranicznych Akademii Nauk.

W końcowej części informacji w zakładce **Dossier w pigułce** znaleźć można wykaz nadanych Doktoratów Honoris Causa oraz tytułów Honorowego Profesora z odnośnikami do zdjęć z odpowiednich uroczystości.

Wykaz dorobku naukowego i cytowania prac

Odpowiednie informacje można znaleźć w zakładce **Wykaz dorobku naukowego** (dostępnej z poziomu strony głównej). Są tam kolejno zestawione w kolejnych zakładkach:

- Publikacje (plik PDF)
- Napisane książki (plik PDF)
- Opracowania książkowe, w których pełnił funkcje redaktora (plik PDF)
- Prace popularnonaukowe (plik PDF)
- Blog popularnonaukowy (plik PDF)
- Referaty naukowe i odczyty popularnonaukowe, których teksty nie były drukowane (plik PDF)
- Wykaz dorobku publicystycznego (plik PDF)
- Popularyzacja wiedzy poprzez audycje radiowe i spektakle telewizyjne (plik PDF)
- Ważniejsze wywiady (plik PDF)
- Wykaz projektów w których był kierownikiem
- Wykaz projektów w których był wykonawcą
- Tłumaczenia książek i ich para-autorskie opracowania (na użytek polskiego czytelnika)
- Publikacje dostępne w sieci Internet

Kolejność tych zakładek wyraża moją opinię o stopniu ważności zawartych w nich informacji, które jednak dopiero w całości dają jakiś obraz mojego dorobku naukowego. Dane te są stale aktualizowane, bo się dosyć szybko zmieniają. Warto jednak odnotować, że w wykazach podano referencje do ponad 1000 publikacji, ponad 100 napisanych książek i ponad 500 artykułów popularnonaukowych. Ilościowo jest to więc dorobek spory. Od czasu wprowadzenia punktów przyznawanych za publikacje zgodnie z listami Ministerstwa NiSzW (to znaczy od ponad 10 lat) rokrocznie liczba zdobywanych przeze mnie punktów przekracza 100.

Punkty są rzeczą umowną, ale wartość tego dorobku można ocenić głównie na podstawie liczby cytowań. Informacje na ten temat (znowu często aktualizowane, bo się też dosyć szybko zmieniają) znaleźć można w zakładce **Wykaz cytowań** (dostępnej z poziomu strony głównej). Warto zwrócić uwagę, że sumaryczna liczba cytowań moich prac wykazywana przez Google Scholar przekracza 6000.

Kształcenie kadr naukowych oraz inne efekty pracy

Ważnym elementem mojej pracy jest pełnienie funkcji promotora w doktoratach, a także recenzenta doktoratów, habilitacji i wniosków profesorskich. Komplet informacji ten temat znaleźć można na w zakładce **Kształcenie kadr** (dostępnej z poziomu strony głównej). Warto odnotować, że wypromowałem ponad 70 doktorów i napisałem sumarycznie ponad 600 recenzji, co dodatkowo komentuję w ostatnim akapicie tego rozdziału.

Mniej ważne, ale także na swój sposób istotne są informacje zebrane w zakładkach **Funkcje pełnione w redakcjach czasopism naukowych oraz instytucje i organizacje z którymi współpracuje** oraz **Członkostwo w Radach Naukowych i Programowych międzynarodowych konferencji naukowych**. Nazwy tych zakładek wystarczająco wyjaśniają ich zawartość, więc nie ma potrzeby dodatkowego komentarza. Warto tylko wskazać fakt, że jestem w radach redakcyjnych kilkunastu czasopism (w tym kilku z tzw. Listy Filadelfijskiej) oraz rokrocznie jestem powoływany do Komitetów Naukowych i Programowych ponad 30 międzynarodowych konferencji naukowych

Czytelna jest także – jak się wydaje - zawartość zakładki **Współpraca międzynarodowa** oraz **Odznaczenia i nagrody**, gdzie warto zwrócić uwagę na wykaz zatytułowany **Ważniejsze omówienia twórczości**.

Po tej części sprowadzającej się głównie do różnych wykazów i statystyk pozwolę sobie na próbę samooceny, w której wskażę na główne (moim subiektywnym zdaniem) osiągnięcia naukowe. Zwracam uwagę, że pionierski charakter wielu moich prac powodował, że gdy potem wytyczonym przeze mnie szlakiem wyruszali inni badacze, to do oceny ich osiągnięć, wywodzących się z moich prac, powoływano właśnie mnie na recenzenta odpowiednich doktoratów, habilitacji i wniosków profesorskich. Stąd tak duża liczba tych recenzji, wykazanych w zakładce **Kształcenie kadr**. Wyjaśniam to, bo spotykałem się z negatywnymi komentarzami na ten temat.

Główne osiągnięcia naukowe

Moje główne osiągnięcia polegają (jak się wydaje) na tym, że sześciokrotnie zapoczątkowywałem w Polsce nowe kierunki badań naukowych, kontynuowane i rozwijane następnie przez duże zespoły badawcze:

- W latach 70. zapoczątkowałem badania w zakresie modelowania cybernetycznego systemów biologicznych oraz innych zagadnień **biocybernetyki i inżynierii biomedycznej**. Warto podkreślić, że byłem autorem pierwszych wydanych w języku polskim książek na ten temat (na przykład „*Biocybernetyka*” oraz „*Elektronika medyczna*”, obie wydane w 1978 roku). Prace te otworzyły szerokie pole współpracy pomiędzy Technikami i Medykami, co zaowocowało mnóstwem interdyscyplinarnych prac doktorskich i habilitacyjnych.
- Na początku lat 80. prowadziłem pionierskie prace związane z **rozpoznawaniem mowy polskiej**. Temu poświęcony był mój doktorat i moja habilitacja. Podsumowująca te badania książka „*Sygnal Mowy*” z 1988 jest do dzisiaj najczęściej cytowanym dziełem w tym zakresie. Wychowało się na niej kilka pokoleń polskich badaczy i twórców tak zwanej „*technologii mowy*”. Większość bronionych w Polsce prac doktorskich i habilitacyjnych związanych z przetwarzaniem, analizą, syntezą i rozpoznawaniem mowy powołuje się na to dzieło lub na wcześniejszą moją monografię *Głosowa łączność człowieka z maszyną cyfrową* (1978)
- W latach 90. prowadziłem prace na temat **computer vision** w zastosowaniach przemysłowych i zbudowałem pierwszy polski system analizy i rozpoznawania obrazów CESARO, który znalazł zastosowanie w optymalizacji procesów flotacji (wzbogacania rud miedzi). Na bazie tych doświadczeń napisałem książkę „*Systemy wizyjne robotów przemysłowych*” (1992), a następnie książkę „*Komputerowa analiza i przetwarzanie obrazów*” (1997), które były i są bazą dla bardzo wielu prac doktorskich i habilitacyjnych prowadzonych w całej Polsce.
- Podobnie było z dziedziną **sieci neuronowych**, którą w Polsce zapoczątkowały właśnie moje prace oraz książka zatytułowana „*Sieci neuronowe*”, która jest jedną z najczęściej cytowanych prac od daty jej wydania (w 1993 roku) do dnia dzisiejszego. Wielkim powodzeniem cieszyły się też książki „*Elementarne wprowadzenie do sieci neuronowych z przykładowymi programami*” (1997) oraz „*Odkrywanie właściwości sieci neuronowych przy użyciu programów w języku C#*” (2007), przybliżające tę wiedzę niespecjalistom. Ta ostatnia książka wydana została także w Rosji

(*Элементарное введение в технологию нейронных сетей с примерами программ* 2011) i w USA (*Exploring Neural Networks with C#,* 2014).

- W początkowych latach XXI wieku moje prace zapoczątkowały w Polsce badania naukowe w sposób skojarzony łączące analizę przesłanek technicznych, społecznych, psychologicznych i ekonomicznych rozwoju tak zwanego **Spoleczeństwa Informacyjnego**. Moja książka „*Spoleczeństwo Internetu*” miała trzy wydania w Polsce (2002, 2003, 2004), a ponadto była przetłumaczona i wydana w Niemczech (*Die Internetgemeinschaft* 2005), na Ukrainie (*Spilnota Internetu* 2005), w Rosji (*Internet-Obščestvo* 2006) i na Słowacji (*Spoločenstvo Internetu* 2008). Wspomniana książka, a także liczne publikacje w czasopiśmie i na konferencjach (w sumie ponad 100) spowodowały, że byłem postrzegany także w tej dziedzinie jako autorytet i powoływany do opiniowania dokonań naukowych badaczy również w obszarach czystej humanistyki.
- W drugiej połowie pierwszej dekady XXI wieku wprowadziłem do sfery międzynarodowych badań naukowych związanych z interpretacją obrazów medycznych całkiem nową problematykę: **automatycznego rozumienia obrazów medycznych**. Problematyka ta została zdefiniowana w dwóch książkach wydanych przez Springer Verlag (*Medical Image Understanding Technology* 2004, *Modern Computational Intelligence Methods for the Interpretation of Medical Images* 2008) oraz rozwinięta w ponad stu publikacjach naukowych i wystąpieniach konferencyjnych.